

COLLEGAMENTO CH
Rocca di Papa, 5 december 2015

“Gelijkheid creëren om de vrede te bewerkstelligen”

1. Opening en groet

Cristina Montoya:

Elke dag, komt de wereld in het leven van ieder van ons binnen met dramatische beelden. Soms overvalt ons een gevoel van angst, ontmoediging, want het lijkt dat de hele wereld nu in een staat van onzekerheid, nood, conflict verkeert.

Er is een brandend verlangen: DE VREDE.

Het is dringend nodig om te leren, samen te leven, samen de weg te gaan.

Hallo iedereen, welkom bij dit focolarejournaal. Groeten vanuit Rocca di Papa voor jullie allemaal.

(Applaus)

Mijn naam is Cristina, ik kom uit Colombia, een prachtig land waar eindelijk de vrede dichterbij lijkt te komen na een gewapend conflict van meer dan 50jaar. Ik ben momenteel bezig met een doctoraat en onderzoek in communicatie en sinds kort geef ik les aan het Universitair Instituut Sophia, in Loppiano. Ik groet in het Spaans al mijn Colombiaanse vrienden en al degenen die ons volgen uit Midden-Amerika en uit alle hoeken van Zuid-Amerika. Een Latijns-Amerikaanse omhelzing voor ieder van jullie.

(applaus)...

In de zaal bij ons zijn er mensen vanuit verschillende delen van de wereld, uit Egypte, Algerije, Zuid-Korea, de Centraal-Afrikaanse Republiek, Indonesië, Australië en zo zouden we nog door kunnen gaan. We willen aan Christine die in Damascus woont vragen: Christine, hoe gaat het? Kun je ons iets vertellen?

Christine: Uit Syrië, Damascus, heb ik net een boodschap ontvangen, zo kan ik ook de stem van de gemeenschap van Damascus hier laten horen. Na vijf jaar oorlog is het leven moeilijker geworden, veel mensen hebben hun baan verloren, velen ook familieleden; vrienden zijn vertrokken, het lijkt erop dat de bevolking van aanzien verandert. We proberen om vooruit te gaan, om lief te hebben, het Ideaal te brengen en vooral willen we alle mensen die voor ons bidden bedanken, we weten niet hoeveel mensen voor ons bidden! We willen ook, met hernieuwd geloof, nogmaals aan Jezus, die binnenkort geboren wordt, het geschenk van de vrede vragen voor iedereen, voor Syrië, maar ook op alle plaatsen ter aarde.

Cristina: ja we vragen het echt, met jullie, met dit geloof blijven we bidden. Denkend aan jullie - en aan al degenen die zich op dit moment onder bombardementen, onder vele vormen van geweld bevinden - herinnerden we ons een brief. Een brief geschreven door Chiara Lubich in april 1944. We hebben hem

opgezocht. Ik lees jullie een paar regels voor. We zijn onder de bombardementen, tussen een bombardement en het andere, schrijft Chiara naar haar vriendin Elena:

[...]Jik profiteer van een alarm om jouw briefje te beantwoorden, op een grasveldje naast de schuilkelder, terwijl ik wacht om het "gat" weer in te gaan als de machines komen.

[...]

"Ik voel mijn onmacht, maar ik geef die over aan God: Alles baseer ik op een geloof dat niet instort: ik geloof in de liefde van God, ik geloof dat God mij liefheeft"¹

En dat willen wij ook doen vandaag, daarom zijn we hier:. Om krachtig te geloven, ondanks alles in de liefde van God.

Nu kunnen we beginnen.

2. Groot-Brittannië – tournee van Gen Verde

Cristina: We vertrekken, laten we meteen naar Groot-Brittannië gaan, om precies te zijn naar Birmingham, waar al meer dan 2 maanden de muzikale groep Gen Verde haar nieuwe optreden brengt, en diverse workshops en concerten uitvoert. We hebben hen gebeld om te weten hoe het gaat. Kunnen jullie ons een idee geven van wat jullie in Groot Brittannië zijn tegengekomen, hoe gaat het?

Alessandra Pasquali (Italië): We hebben zowel akoestische concerten gegeven, het concert "On the other side", onze nieuwe concert, en ook "Start now". We hebben ontelbaar veel jongeren ontmoet. We hebben workshops gehouden waarin we gedeeltes van het concert voorbereiden. De jongeren gaan dan met ons het podium op, we geven het concert echt samen.

Adriana Garcia (Mexico): Het was geweldig. Je voelt de dorst naar eenheid zowel in de sikhs, als de moslims, de christenen en de mensen die geen geloof hebben, in een jongen die je eerst niet aankeek, iemand die aan drugsverslaafd was en besloot om zijn leven te veranderen.

Cristina: Was het moeilijk om te spreken van de dialoog, ontmoeting en vrede?

Alessandra Pasquali: Ja, we hebben ervaren - ook omdat we op tournee zijn in een zo bijzonder moment vanuit dit oogpunt; dat het nu, zoals nooit waardevol is om over vrede en hoop spreken. Sterker nog, de mensen, de jongeren die we ontmoeten, verwachten niet anders. En met deze workshops ontdekken ze iets in zichzelf waarvan ze zich niet bewust waren. De hoop geven niet wij alleen met de liederen, maar die ontdekken ze in zichzelf, omdat ze zelf de hoop hebben ervaren.

Adriana Martins (Brazilië): Ook hebben we zowel veel interreligieuze als oecumenische contacten gehad: dit was een verademing voor ons allemaal, voor ons, voor de hele gemeenschap. Meer dan ooit merkte je dat het niet genoeg is dat we goede christenen zijn, goede moslims, goede boeddhisten, maar we moeten samen zijn, en je merkt echt dit verlangen om de dingen samen te doen, om te getuigen van vrede, die mogelijk is als we samen zijn.

¹ Uit de brief van Chiara aan Elena Molignoni, 16 april 1944, italiaanse versie in Chiara Lubich, "Lettere dei primi tempi", Editrice Città Nuova, Rome 2010, pp.43-44.

Alessandra Pasquali: Als je wilt dan kun je ons volgen op onze sociale netwerken, Facebook en we hebben ook een app Gen Verde. (www.genverde.it)

(lied)

Meisje: Wat ik echt goed vind van deze mogelijkheid is dat we samen zijn gekomen als één, we zingen als één persoon en het doet me denken aan een hardloopwedstrijd, waar niemand vooruit loopt en niemand achterblijft, we gaan samen over de finish om het zo maar te zeggen.

Jongen: Werken met Gen Verde was echt een verhelderende ervaring voor mij, om zelf direct de kracht van een open en positieve dialoog te ervaren. Werkelijk verbazingwekkend.

Professor Gerald Pillay, rector Liverpool Hope University : Ze vermeden de moeilijke vragen niet, maar ze geven je een gevoel van hoop, en wat een uitdaging voor ons allemaal vanavond

Bhai Sahib Ji, Sikh spirituele leider: De boodschap is krachtig! Dat is wat we nodig hebben. Alle goede eigenschappen die we nodig hebben, zijn voorgesteld op een zeer, zeer aantrekkelijke manier. Ze hebben ons hart geraakt.

(lied)

Cristina: Dank aan Gen Verde! Jullie zijn echt in de frontlinie om met de muziek deze boodschap van vrede en eenheid te brengen!

3. Bisschoppen van verschillende kerken in Istanbul

Cristina: En nu gaan we van Birmingham naar Istanbul in Turkije, het oude Constantinopel. Daar is net een belangrijke vergadering van bisschoppen en vertegenwoordigers van de 16 christelijke kerken afgesloten, ontvangen door Zijne Heiligheid Patriarch Bartholomeus. Het is een moeilijke weg die van de volledige eenheid onder de christenen, maar moedige stappen worden ondernomen om vooruit te gaan. Laten we gaan kijken.

muziek

(tekst: 25 november 2015 / Oecumenische ontmoeting van Bisschoppen/ het eiland Halki (Turkije)

Patriarch Bartholomeus I: Vandaag ben ik deze heuvel met nog meer vreugde op gegaan omdat jullie hier allemaal zijn om mij te verwelkomen - bij de ingang van de school - als een familie.

Spreker: Op het eiland Halki, een paar kilometer van Istanbul, is het klooster van de Heilige Drievuldigheid. Hier hebben zich bisschoppen verzameld van zestien verschillende kerken. Sinds 1982 komen zij jaarlijks bijeen om de gemeenschap onder elkaar te bevorderen in het licht van de spiritualiteit van de eenheid.

Muziek

Elpidophoros Lambriniadis, Metropoliet van Bursa, Oecumenisch Patriarchaat van Constantinopel:

Halki is altijd al een laboratorium voor de eenheid van de christenen geweest. [...] Dat bisschoppen uit alle kerken hier weer terugkomen en samen bidden, samen in gesprek zijn, samen rondlopen, op deze plaatsen [...] is denk ik een zeer wijs en goed besluit van Zijne Heiligheid Patriarch Bartholomeus, die zoals jullie weten veel liefde heeft voor de rooms katholieke kerk en een persoonlijk contact van liefde en wederzijdse vriendschap heeft met de Focolarebeweging

Zijne Heiligheid Bartholomeüs I, Oecumenisch Patriarch van Constantinopel:

En door deze oprechte liefde, door middel van deze bijeenkomsten, zonder restricties van 'maar' of 'als' kunnen we elkaar ontmoeten in de verscheidenheid van gaven.

muziek

Card Francis Kriengsak aartsbisschop van Bangkok (Thailand):

Elke kerk heeft iets om te geven of te zeggen aan de andere. Als we dus een luisterende en open houding hebben (...) zullen we elkaar meer begrijpen.

muziek

Maria Voce (Emmaus), presidente van de Focolarebeweging:

Wij kunnen met onze eigen kracht de eenheid niet bereiken. De eenheid is in wezen werk van God, alleen van God. Chiara heeft daar geen twijfel over en schrijft: "De eenheid is iets wat te groot is(...) Het is het ideaal van Jezus. Hij kwam op de aarde om de eenheid te realiseren van alle mensen met de Vader door Hem, en van de mensen onderling; Hij maakt de eenheid".

Athanasios Bernard Canepa, Koptische Orthodoxe Kerk (Frankrijk):

Het is echt die eenheid zoals wij die wensen, de eenheid in Christus in hetzelfde geloof, in de diversiteit in de verscheidenheid.

Bisschop Amir:

Verenigd in de naam van Jezus, beloven wij voor heel ons leven...

Emanuel Aydin, Syrisch-Orthodoxe Kerk (Oostenrijk):

Het pakt van de liefde, het pakt van de eenheid, dat we hier sluiten, wil voor mij zeggen, elkaar wederzijds accepteren. Ieder van ons komt uit een mooie tuin, als een bloem, en deze bloem, deze variëteit van bloemen, maakt de eenheid, een mooie bos bloemen.

Muziek

Åke Bonnier, Lutherse Kerk (Zweden):

Op dat moment tekenden we en omhelsden we elkaar, om te laten zien dat mijn kerk hun kerk is, hun kerk de mijne. Wij zijn één met elkaar.

Tekst: 28 november 2015 / Istanbul

Sahak Maşalyan, Armeense Kerk van Constantinopel:

Je voelt dat je niet alleen bent in de wereld. Als je een minderheid bent, dan voel je de druk van de meerderheid, voel je je heel klein, jezelf en je gemeenschappen, [...] Maar met dit soort bijeenkomsten [...] Het is een soort van morele steun voor ons, het geeft hoop en solidariteit.

Brendan Leahy Katholieke Kerk (Ierland):

We zijn hier met 40 bisschoppen, veertig dat is een groot aantal, want wij vertegenwoordigen veel verschillende kerken,. Tegelijkertijd in vergelijking met de wereld is het een klein aantal. Maar [...] toen Jezus op aarde kwam, was dat op een bepaalde plaats, voor een beperkte tijd, maar hij had enorme invloed. En ik denk dat hier, als we erin slagen om een werkelijkheid te creëren – en dat doen we – dan zal de liefde die wij hebben voor elkaar, invloed hebben. Misschien zullen we het niet onmiddellijk zien, maar ik denk dat deze variëteit aan kerken - die samenkomen en een hele week samen doorbrengen [...] gewoonweg pogend elkaar in de kleine alledaagse dingen lief te hebben - iets van die aanwezigheid van Jezus zal creëren, en Jezus kan wonderen verrichten.

Tekst: 29 november 2015 / Vespers Feest van de heilige Andreas / Istanbul (Turkije)

Spreker: In het Fanar, de Griekse wijk van Istanbul, is de zetel van het Oecumenisch Patriarchaat van Constantinopel gevestigd. In de St. George kathedraal wordt jaarlijks het plechtige feest van de heilige Andreas gevierd, de patroonheilige van de Orthodoxe Kerk.

Zijne Heiligheid Bartholomeüs I, Oecumenisch Patriarch van Constantinopel:

We hebben allemaal de taak om aan de lijdende mensheid nieuwe tijden aan te kondigen, met moed, net als onze Chiara niet bang was om de vrede te verkondigen te midden van de verschrikkingen van de oorlog (...) De Apostel Andreas twijfelde niet toen hij de Meester ontmoette, en ook Chiara twijfelde niet om zich aan Hem toe te vertrouwen.

Muziek

Tekst: 30 novembre 2015 / Goddelijke Liturgie van de heilige Andreas / Istanbul (Turkije)

Kurt Koch Pauselijke Raad ter Bevordering van de Eenheid van de Christenen.:

Ik ben overtuigd en zeer dankbaar voor deze groep bisschoppen van verschillende kerken die elkaar ontmoeten en de eenheid zoeken (...) De Focolarebeweging heeft al vanaf het begin een sterke oecumenische inzet gehad (...) Ik denk vooral aan de spirituele oecumene, om het vuur van de eenheid te verdiepen.

Patriarch Bartholomeus I: (...) Ook wij, allemaal bewust van onze verantwoordelijkheid, twijfelen niet aan de weg die we ingeslagen zijn, in de ontmoeting tussen onze kerken, in de ontmoeting met de geloven, in de ontmoeting met de lijdende mensheid, omdat alleen de liefde kan overwinnen (...)

(muziek)

4. Patriarch Bartholomeus I ontvangt een eredoctoraat in 'cultuur van de eenheid

Cristina: Deze relatie tussen de kerken heeft een zeer belangrijke mijlpaal gehad afgelopen oktober, toen het Universitair instituut 'Sophia' in Loppiano een eredoctoraat in 'cultuur van de eenheid' heeft verleend juist aan Zijne Heiligheid Patriarch Bartholomeus.

Piero Coda, rector van de universiteit vertelt ons de betekenis van dit evenement

Piero Coda, rector van het 'Istituto Universitario Sophia':

De komst van de patriarch Bartholomeus I in Loppiano was echt een gebeurtenis, een gebeurtenis van eenheid [...]. De vrucht van een weg die gedurende al deze jaren gegaan is en die zijn wortels heeft in de ontmoeting tussen Chiara en de patriarch Athenagoras en die vervolgens met liefde al die tientallen jaren is voortgezet. En ik was ook blij dat dit bezoek heeft kunnen plaatsvinden in het 50ste jaar van Loppiano. De patriarch was nog nooit in Loppiano geweest en Loppiano kon daarom echt een ontmoeting betekenen met het Werk, een expo van het Werk van Maria in zekere zin.

De tijd is gekomen om een publieke erkenning te geven, door middel van deze universiteit die Chiara heeft gewild, in "Cultuur van de eenheid", want de voorvallen, de gebeurtenissen van eenheid die gedurende deze jaren plaats vonden en die we in de toekomst mogen verwachten, spreken van een cultuur, een manier van leven, van socialiteit creëren, broederschap. En waarom dit doctoraat juist aan Bartholomeus geven?

Omdat hij die figuur is die eenheid weet te weven, zoals we hem kennen.

Omdat hij erfgenaam is van de patriarch Athenagoras die deze relatie met Chiara had.

En omdat hij de laatste grote kerkelijke persoonlijkheid is geweest, die Chiara heeft opgezocht in het Gemelli ziekenhuis toen ze ziek was.

Dit gebeuren dat we in een traject hebben geplaatst van: dialoog gestimuleerd door het charisma van de eenheid, met de Oosterse Kerk, het christelijke Oosten, heeft meteen een bredere weerslag gekregen, omdat paus Franciscus [...] een boodschap heeft willen sturen, daar hij in deze werkelijkheid een belangrijk feit ziet op oecumenisch vlak.

Paus Franciscus en patriarch Bartholomeus leven een buitengewone harmonie, die zeker vrucht is van de Heilige Geest. En dat was te zien uit de vreugde, de emotie waarmee Patriarch Bartholomeus de boodschap van paus Franciscus heeft ontvangen. Dit gebeuren is van groot oecumenisch belang geworden, een belangrijke mijlpaal op de weg naar een volledige en zichtbare eenheid tussen de twee kerken die in een nieuwe versnelling is gekomen.

Patriarch Bartholomeus I: [...] de eenheid in de waarheid in Christus beleven, betekent diversiteit met liefde begrijpen, met dialoog, met bereidheid. Ook de menselijke instanties - als we in staat zullen zijn om ze een ander gezicht te geven met deze aandacht voor diversiteit - zullen begrijpen dat diversiteit een geschenk is en geen tegenstelling, rijkdom en niet een onbalans, leven en niet de dood. [...]

Piero Coda: De oecumene heeft opnieuw vleugels nodig, heeft wind nodig, en het charisma van de eenheid is daar juist voor geschikt. En zo kwam het voorstel [...] om in Sophia een leerstoel te beginnen waarin katholieken en orthodoxen samen kunnen bestuderen wat deze grote erfenis (: de oecumene) heeft betekent, om die opnieuw te lanceren. Om deze te lanceren in het kader van de oecumene van vandaag.

(muziek)

De patriarch wilde de studenten ontmoeten [...] en heeft tot hen het volgende gezegd dat komt uit het boek van de profeet Jesaja en dat wordt aangehaald in de brief aan de Hebreëen: "Zie, Ik - de Patriarch - en de kinderen die God mij gegeven heeft". Het leek me dat hij in deze jonge mensen - die de cultuur van eenheid bestuderen en proberen te leven - de verwezenlijking zag van datgene wat hij in zijn hart wenst, van wat hij in zijn hart wil.

5. In dialoog met Maria Voce (Emmaus)

Cristina: Maria Voce, Emmaus, twee zo belangrijke gebeurtenissen als gevolg van de weg die Chiara met vastberadenheid is ingeslagen.

Je hebt 10 jaar in Istanbul gewoond, maar je hebt deze geschiedenis tot op de dag van vandaag gevolgd. Zou je jouw indruk willen geven?

Emmaus: Het is een hele sterke indruk, alleen al deze laatste woorden van Patriarch Bartholomeus in Loppiano lieten me opnieuw dat moment in Istanbul beleven, waar we hem opnieuw ontmoet hebben, als kinderen hun vader. We hebben echt zijn vaderschap en ook zijn broederschap ervaren. En jullie hebben het ook kunnen zien in zijn houding naar ons toe, het welkom dat hij ons ook in de officiële ceremonies gegeven heeft. Het feit dat hij in het Italiaans sprak, zelfs in de aanwezigheid van zijn eigen mensen, juist uit eerbetoen voor deze groep die was gekomen om die ontmoeting te hebben daar.

Dat kon je echt voelen. En ik moet ook zeggen dat je kan voelen dat Istanbul een bijzondere genade heeft, je zou kunnen zeggen dat het de ziel is van de geschiedenis van deze stad. Het is een stad die ik - ondanks het feit dat hij enorm gegroeid is - mooier heb aangetroffen, meer open, met verbeterde wegen, met veel ontwikkeling op allerlei gebied. Dat deed me denken dat het echt een bijzondere stad is, speciaal juist omdat hij ontstaan is uit dit samenleven van culturen, volkeren, godsdiensten, christenen van alle kerken, dat het een brug is tussen Oost en West, een reële brug die beide zijden van de Bosporus verbindt, maar ook de ideële brug door het samenbrengen van al deze werkelijkheden die er zijn.

En in deze omgeving die zijn gewicht had, zijn kracht, was een bijeenkomst als deze van de verschillende Kerken op zijn plaats, want het is ook de omgeving van de ontwikkeling van de vroege Kerk, de eerste christenen. Het is in die gebieden van Klein-Azië, dat de eerste apostelen het eerst het christendom hebben gebracht. En ik dacht, kijk, we gaan terug naar de eerste tijden, zoals we ook binnen de beweging zeggen: we moeten teruggaan naar de eerste tijden, deze bisschoppen gingen in zekere zin ook terug naar hun eerste tijden, dat wil zeggen, naar de eerste tijden van hun kerken, de eerste tijden toen de kerk één was. Dit leidde ook tot een diepe heimwee, een passie, voor de eenheid van de kerken in al deze bisschoppen. Een eenheid die je al als werkelijkheid ervaarde tussen hen, al werkelijkheid dankzij dit charisma van de eenheid waar iedereen zich door gevoed wist, zonen van het charisma en dus met het vaste voornemen om deze eenheid vooruit te brengen.

Zo zeer zelfs dat ik bijna wilde zeggen: we spreken niet meer van de oecumene, we kunnen alleen nog maar spreken over stappen in de reeds opgebouwde eenheid, en die is altijd te vervolmaken.

Iemand zei: "Maar is de eenheid dan niet al opgebouwd?". En ik antwoordde: "Ja, die is al opgebouwd, onder ons is die al opgebouwd, maar de eenheid is God, dus hij is nooit helemaal bereikt, zelfs niet in eenzelfde kerk is hij helemaal bereikt. En tussen de verschillende kerken is nog een weg te gaan. Het

lijkt mij dat deze weg gegaan wordt door deze etappes, de etappe van de wederzijdse liefde, dat was een plechtig moment in de kerk, waar het wààr was dat iedere bisschop volle broer werd van de andere en dat voor iedereen de kerk van de ander zijn eigen kerk werd, het was werkelijkheid. En deze werkelijkheid was een vreugde voor iedereen, en je merkte dat het een getuigenis was.

Dus ging deze vreugde ook door de straten van die stad, die harmonieus is ondanks zijn immensiteit, want hij wordt groter en groter, maar zelfs nu heeft hij een eigen identiteit, deze identiteit die afkomstig is van deze ziel en ik denk dat die een grote boodschap kan geven aan Europa en aan de wereld, een mogelijkheid tot vreedzaam samenleven, van echte eenheid onder zoveel mensen, dat kan echt een voorbeeld zijn en een boodschap.

Ik was echt geraakt door deze ontmoeting en ik moet zeggen ook door de aandacht en de liefde, die Patriarch Bartholomeus persoonlijk tot mij heeft gericht, toen hij zei dat er een vriendschap is die verdergaat , een vriendschap die voort duurt . En ik zei: "Maar, Heiligheid, u onderhoudt deze vriendschap, want elke keer dat u naar Rome kwam hebben we elkaar ontmoet." En hij zei: "Ja, maar u ook, want u laat me altijd bloemen vinden, altijd iets vinden in de hotelkamer." Of op het moment waarop hij aan al degenen die hadden deelgenomen aan de liturgie, het gezegende brood, uitdeelde, dat ze geven aan het einde van de ceremonie. Toen ik naar hem toeging hield iemand me tegen omdat er iemand anders aankwam, hij wendde zich tot mij en zei: "Emmaus, kom" om te zeggen: je moet ... En je kon zien hoe hij me bij de arm nam.

Dus er was ook een echt vaderlijke liefde, maar deze vaderlijke liefde waarin je de Patriarch van het Oosten voelde, die met deze blik omarmt, die de diversiteit van anderen waardeert en open staat voor hun rijkdom en zijn eigen rijkdom aan hen schenkt, hij omhelst echt alle kerken. En op dat moment voelde je dat iedereen van ons omarmd werd door hem en door deze grote kerk, die groot was en het nog steeds kan zijn, lijkt mij.

Cristina: Dank je, Emmaus.

Emmaus: Dank je wel. (*Applaus*)

6. NEDERLAND – EEN HUIS AANBIEDEN

Cristina: Maar we mogen de vluchtelingen niet vergeten. In Nederland, in Marienkroon, werd een structuur van de Focolarebeweging opengesteld om een grote groep jonge immigranten tegemoet te komen.

Laura van Dun Nederland: De laatste zaterdag van september kregen we een telefoontje van de gemeente dat er noodopvang werd gezocht voor een groep vluchtelingen. We zijn bij elkaar gekomen, keken elkaar aan en zagen dat dit de gelegenheid was om de hashtag 'open your borders' concreet te beleven.

We zijn gelijk aan de slag gegaan om zalen vrij te maken en er stapelbedden neer te zetten. We hebben de eetzaal voorbereid, eten ingekocht, spelletjes, alles wat nuttig kon zijn voor deze groep, zonder te weten wie het waren. We hebben een tweede telefoontje van de gemeente gekregen dat het

ging om een groep van 118 jongeren, zonder ouders van 15 tot 17 jaar oud. Sommige hadden hun ouders achtergelaten in het land van herkomst, anderen waren hen gedurende de reis kwijtgeraakt.

(muziek)

Enno Dijkema - Nederland: Zij hebben allemaal al de oversteek over de Middellandse Zee en andere afschuwelijke ervaringen meegemaakt. We hebben ze de mogelijkheid gegeven normaal, ..als jóngeren te leven, door hen te beminnen, met ze te spelen, te dansen. We hebben ze ook naar de moskee gebracht en naar andere liturgische diensten.

Laura: Veel vrijwilligers van de omliggende dorpen wilden een handje te helpen: van de priester die de afwas deed, tot aan het personeel van de gemeente dat tafeltennis speelde, professionele voetballers en dansleraren, leraren van de naburige scholen die Nederlandse les gaven. Het was geweldig om deze mix van mensen samen te zien werken om de jongeren een huis te geven.

Enno: Natuurlijk was het ook heel moeilijk om deze vluchtelingen na twee en halve week weer te laten gaan, en de contacten te moeten verbreken.

Laura: Daarna zijn we ze gaan opzoeken op de plek waar ze nu zijn, om even samen te zijn, samen te spelen, we voelen dat ze heimwee naar ons hebben, en wij naar hen.

7. “SIGN UP FOR PEACE”

Cristina: Net als in Nederland zijn ook op andere plaatsen in de wereld verschillende initiatieven genomen voor de opvang van vluchtelingen: in Caïro, Hong Kong, in verschillende steden van Italië, in Slowakije.

Maar we weten het: handelen is niet genoeg, we moeten ook invloed uitoefenen op de publieke opinie. Daarom herinneren we jullie eraan dat we allemaal uitgenodigd zijn om het appèl: *Sign up for peace* te tekenen. Jullie kunnen naar de site signupforpeace.cf gaan en door een muisklik het appèl ondertekenen. Dit appèl zal worden aangeboden aan regeringsleiders en de Verenigde Naties.

8. Italië – met de ogen van de barmhartigheid

Cristina: Over drie dagen zal Paus Franciscus de Heilige Deur van de St. Pieter openen. Maar het jaar van barmhartigheid is al begonnen in Bangui, de hoofdstad van de Centraal-Afrikaanse Republiek.

De schilder Michel Pochet heeft zich willen inbeelden hoe je de barmhartigheid een vorm kunt geven. En zo is een tentoonstelling ontstaan die werd gepresenteerd op het Internationaal Centrum ‘La Pira’ in Florence.

Spreeker: In het hart van Florence achter een anoniem deurtje vind je een plaats die alles behalve anoniem is: het internationale studiecentrum Giorgio La Pira, plaats van ontmoeting en dialoog voor wie vanuit heel de wereld naar Florence komt.

Jongen: Ik kom uit Congo, Brazzaville, Afrika

Jongen: Ik kom uit Frankrijk, Parijs

Meisje: Colombiaanse

Meisje: Ik ben Argentijns

Meisje: Ik kom uit Istanbul, in Turkije

Jongen: ik kom van de Filippijnen

Jongen: Ik ben Chinees uit Kanton

Speaker: Vanaf het begin in 1978 heeft het centrum op verschillende manieren meer dan 30.000 jongeren opgevangen en gesteund met: praktische hulp, studieoriëntatie, vriendschap, maar ook geestelijke en culturele hulp.

Het centrum - door de toenmalige kardinaal van Florence Giovanni Benelli gewild - laat zich inspireren door twee voorvechters van de opbouw van de broederschap tussen de volkeren: Giorgio La Pira en Chiara Lubich

Maurizio Certini, directeur van het internationale centrum La Pira: *Het centrum is ontstaan met een toekomstvisie naar een verenigde wereld. In Florence een plek realiseren, een kleine open deur naar een Europa dat gebaseerd is op gastvrijheid, bereid zijn om te geven, maar ook om te ontvangen en van iedereen te leren.*

Silvia Hallak – Syrië: *We hebben een heel goede relatie met het centrum La Pira, al sinds 30 jaar[...] Want een vreemdeling heeft iemand nodig die zijn liefde laat voelen, zijn broederschap, en zij hebben dit werk gedaan [...]. De tentoonstelling hier getuigd van barmhartigheid en onze weg, onze liefde voor God.*

Spreeker: 'God barmhartigheid' is de titel van de tentoonstelling in het centrum La Pira. Een tentoonstelling die enkele werken van de Franse artiest Michel Pochet bevat.

Michel Pochet: Toen de paus het Jaar van de barmhartigheid heeft aangekondigd, dacht ik, wat voor een beeld kan iemand die niet bepaald religieus of zo is van de barmhartigheid hebben? [...] Ik heb toen een Rafael (een engel) gemaakt en begreep dat ik het idee kon geven van God die geneest met behulp van dát beeld dat ik nu altijd gebruik met ogen als vissen - omdat Rafael juist met de vloeistof van de vis de vader van de jonge Tobias zal genezen. - En ik dacht, "maar de vloeistof van de vis is de vloeistof van de tranen van de ogen." En ik begreep: God geneest door met ons te huilen, dat is zijn manier om ons te genezen. 'God barmhartigheid' is de God die huilt met ons.

Rav Joseph Levi – Opperrabbijn van Firenze: *De barmhartigheid is een centraal thema in de joodse Bijbel, in het jodendom [...]. De barmhartigheid is een dimensie die ons allemaal er aan herinnert wie we zijn, hoe we voor het aangezicht van het goddelijke kunnen verschijnen met volle nederigheid en de volle wil om de ander te helpen, die nederig is en menselijk en drager van het goddelijke, net als wij.*

Mohamed Osman – Somalia (eerste president van de 'Associazione Culturale Islamica' van Florence) *De barmhartige God voor ons moslims.... Het eerste vers van de Koran begint precies met 'in de naam van God, de Barmhartige, de Genadevolle'. Die barmhartige God is precies degene die we hier al*

jarenlang in het centrum La Pira ervaren en we willen altijd moedig vooruit gaan, we laten ons door niets afschrikken.

(muziek en applaus)

9. In dialoog met Jesús Morán

Cristina: Een heel sterke boodschap, maar Jesús Moran wat is barmhartigheid eigenlijk?

Jesús: Nou, ik denk dat het goed was uitgedrukt in deze opname. De barmhartigheid is een concept dat heel rijk is semantische gezien, dus wat betreft de betekenis van het woord. Denk maar aan enkele Italiaanse uitdrukkingen die het woord 'barmhartigheid' in zich hebben zoals bijvoorbeeld: – letterlijk vertaald in het Nederlands is het – 'ingewanden van barmhartigheid hebben', dat wil zeggen de barmhartigheid tot in je diepste roerselen voelen, - dus iets inwendigs, iets dat je diep raakt.

Joden uiten dit concept met het woord Rahamin, dat baarmoeder betekent, de moederschoot. Tot in je diepste roerselen barmhartig zijn betekent, om tegenover de ander, vooral degene die lijdt, die men normaliter links laat liggen, te voelen wat een moeder zou voelen voor haar zieke kind.

Dan praten we ook over "ogen van barmhartigheid," dus barmhartigheid is niet alleen maar een gevoel, het is ook een visie, een wezenlijke houding. Dat betekent voorkeur geven aan gerechtigheid, voorkeur geven aan de laatste, voorkeur geven aan de vergeving, een andere cultuur scheppen.

Na deze opname zou ik zeggen: tranen van barmhartigheid.

Cristina: En wat heeft deze barmhartigheid te maken met de wereld van vandaag, met de context waarin wij ons hier bevinden?

Jesús: Ik denk dat barmhartigheid, juist door deze semantische rijkdom, de genade heeft om ons allemaal te verenigen. Het is een religieus concept, zoals we hebben gezien, dat belangrijk is in alle religieuze tradities: voor de moslims, de joden, maar ook voor het boeddhisme bijvoorbeeld, ook in de oosterse religies, en voor het christendom. Alle christelijke denominaties hebben het gemeenschappelijk, als we bijvoorbeeld denken aan de centrale rol van barmhartigheid in de kerken van de Reformatie.

Maar het is niet alleen een religieus concept. Als we onder andere denken, aan de studies van Max Heller, in de eerste helft van de 20e eeuw, over sympathie; of meer recent de studies van Rifkin over empathie, in feite hebben ze het over barmhartigheid in leken termen.

Dus een jaar van de barmhartigheid is een jaar dat ons allemaal samenbrengt om een andere wereld te creëren, en ons te verzetten tegen deze cultuur van geweld: met barmhartigheid.

Cristina: Dank je, Jesús.

10. MILIEUBESCHERMING, OOK EEN KWESTIE VAN RECHTVAARDIGHEID

Cristina: In deze dagen wordt in Parijs de Cop21 gehouden, de wereldconferentie over klimaatverandering. Een situatie die heel onze planeet en ons allemaal aangaat.

Spreker: Er is geen alternatief voor het milieu op globaal niveau: of het wordt verbeterd of het wordt vernietigd.

Het zou "triest en catastrofaal zijn, particuliere belangen te laten prevaleren boven het algemeen belang." Dit herhaalt Paus Franciscus in Nairobi en hij wijst de economische machten en de rijkere landen terecht. Het betreft de internationale conferentie over klimaatverandering.

Simone Borg Ambassadeur van Malta op de Climate Action, Cop21 Parijs (in inglese):

Het is een historisch moment in Parijs, omdat ongeveer 192 landen bij elkaar zijn gekomen om een overeenkomst af te sluiten - wat al lang op het programma stond - om de wereld een toekomst te bieden, ervoor te zorgen dat de temperatuur van de planeet gestabiliseerd wordt.

Het zal sterk afhangen van goede wil en een manier van kijken vanuit broederschap. In die zin dat, als we niet denken aan de toekomstige generaties, als de rijkere landen niet denken aan kwetsbare landen die het ergst worden getroffen door de klimaatverandering, zoals de kleine eilanden in de Stille Oceaan, zoals de Afrikaanse landen die lijden onder droogte... Landen zullen niets doen als ze niet een geest van goede wil en broederschap hebben.

Spreker: Het was juist het thema "milieu en rechten, tussen verantwoordelijkheid en participatie" dat centraal stond bij de overweging van 230 rechters en advocaten, boswachters, milieu-ingenieurs en rechtsgeleerden van vier continenten.

Voor de ecologische schade zijn de grenzen geen bescherming. Allemaal zijn we verantwoordelijk voor iedereen. Het milieu is een kwestie van rechtvaardigheid, het recht op drinkwater voor iedereen, een schoon milieu. De verschillende bijdragen definiëren het milieu als een juridische goed met een economische waarde, maar ook een geestelijke en esthetische waarde, in relatie met de mens, tussen heden en toekomst.

Socorro Guedes Moura – magistrato Manaus Brasile: De Amazone, waar we de grootste rivier en ook 's werelds grootste regenwoud hebben, wordt door iedereen als de long van de mensheid beschouwd. Een paar dagen geleden hadden we een grote wolk die veel last bezorgde aan de bevolking van de hoofdstad, we kregen allemaal ademhalingsproblemen als gevolg van de ontbossing, niet van onze staat, maar van een andere vlak bij. Als magistraat probeer ik niet alleen om dit soort activiteiten te voorkomen, maar ook om het bewustzijn te laten groeien. Onze jongeren verrichten activiteiten, rivieren schoonmaken, om zo aan de hele bevolking te laten zien dat deze zorg het werk van ons allemaal moet zijn.

Luca Fiorani Agenzia nazionale Energia e Sviluppo Sostenibile – Italië:

De capaciteit voor het goede van de mens kan niet vernietigd worden door een systeem. En daarom kan de mens erin slagen. Door de levensstijl te veranderen, oefenen we invloed uit op de grote economische machten, de grote politieke machten. Als ik kies voor een product dat de natuur meer ontziet, zelfs als het me misschien wat meer kost, dwing ik de multinationals om een product te produceren dat de natuur meer ontziet. Het is een manier om mijn stem uit te brengen op economisch gebied.

Natuurlijk moeten we ook proberen "grote persoonlijkheden" te beïnvloeden, zij die de belangrijkste besluiten over de toekomst van de mensheid nemen.

John Mundell, die lid is van de Eco-One, dit ecologische initiatief van de Focolarebeweging, heeft de "dobbelsteen van de aarde" uitgevonden. Elke dag gooit iemand de dobbelsteen en onderneemt hij een actie die overeenkomt met 't resultaat van de worp. Bijvoorbeeld: "De tijd is nu". Dat wil zeggen dat we niet wachten, niet praten, maar vandaag iets voor het milieu doen.

11. IN BEIROET KAN EEN NIEUW LIBANON ONTSTAAN

Cristina: vandaag iets voor het milieu doen, dat is precies wat ze in Beiroet gedaan hebben. Bij een groot afvalprobleem hebben ze de mouwen opgestroopt. Laten we gaan kijken.

Mona Farhat advocaat – Beiroet (Libanon):

Sinds lange tijd maakt Libanon veel crisis mee, veel politieke, sociale en economische moeilijkheden. Maar sinds vier maanden wordt Libanon met een zeer groot probleem geconfronteerd: Het probleem van het afval. Door de sluiting van een stortplaats bleef het afval op straat liggen, het werden bergen en de staat komt niet met een oplossing.

En hier, een licht dat schijnt in de duisternis: een vereniging genaamd "Offre joie" (Geef met vreugde) spoort mensen aan de straat op te gaan om het afval "op orde te brengen". Mensen komen, met handschoenen, mondklappers en beginnen te recyclen wat kan worden gerecycled, vooral plastic. De ervaring die we opdeden met een groep jongeren van de Focolare was echt mooi. We begonnen met de vuilnis te werken en we werden ons ervan bewust hoeveel inspanning dit vergt. Terwijl we bergen vuilnis verplaatsten met alle aanwezigen daar - christenen, moslims, artsen, ingenieurs, eenvoudige burgers, studenten, scholieren ... hebben we in 8 uur, met 40 vrijwilligers, 22 ton afval op orde gebracht, voor een bedrag van minder dan 1000 dollar - verplaatsten we bergen van haat, egoïsme en overwonnen we de corruptie...

En dit is nog niet alles, de week daarna zijn we naar de gevangenis gegaan, de grootste gevangenis in Libanon, waar het afval van meer dan vier maanden opeengehoopt ligt voor de ogen van de gevangenen. Toen we vertrokken voelde ik dat, zoals Jezus de zonden van de wereld op zich had genomen, we de mogelijkheid hadden het afval van anderen op ons te nemen ... We keerden veranderd naar huis terug en we voelden dat een nieuw Libanon werd geboren.

12. VAN DE GEMEENSCHAP VAN HET FOCOLARE OP DE KIRIBATI EILANDEN

Cristina: We hebben gehoord dat als de temperaturen van de planeet blijven stijgen, complete eilanden overstroomd zullen worden door de oceaan. Eén daarvan is Kiribati, in Polynesië. Precies vanuit dit eiland, dat binnen enkele decennia zou kunnen verdwijnen, vertrekt nieuw leven. Laten we naar hun verhaal luisteren.

(muziek)

Bobbie: In juli reisden twee focolarina's en een vrijwilliger van Australië, naar de eilanden-natie Kiribati, gelegen in de Stille Zuidzee, halverwege tussen Australië en Noord Amerika. Het is het derde focolarebezoek in de afgelopen jaren naar Tarawa, de hoofdstad en de meest bevolkte van deze 33 atollen. Kiribati is bekend als een van de meest bedreigde landen, en staat op de lijst om in de

komende decennia te verdwijnen vanwege het verhogen van het zeeniveau, consequentie van de rampzalige gevolgen van het opwarmen van het klimaat.

Het dorp Buota, waar het grootste deel van de gemeenschap van de Focolarebeweging woont, ligt vrij afgelegen en is een van de armste gebieden van het land, met een werkloosheid van 88%.

Vanwege de slechte staat van de weg is deze regio zeer moeilijk bereikbaar. Het merendeel van de inwoners voorziet in hun onderhoud met vissen en met de verbouw van wat mogelijk is, in de bodem, die steeds meer vervuild wordt door zee erosie. Dit dorp heeft een basisschool en een kleuterschool is begonnen met de leden van de Focolarebeweging.

Om het sociale en educatieve niveau van de gezinnen te verbeteren, vooral voor de vrouwen en kinderen, is de Beweging in samenwerking met de Associazione per un Mondo Unito (AMU) een klein project begonnen dat bestaat uit een kleuterschool en een vrouwenhulpcentrum.

Makè: Nu, twee jaar na de opening van de school, begint de Focolarebeweging de wegen te vinden om wat verlichting te brengen in de problemen die de dorpingen tegenkomen. De kleuterschool heeft meer dan 50 kinderen van 3 tot 5 jaar oud, en het vrouwenhulpcentrum gaat vooruit met de verkoop van de mini-bedrijfjes van handarbeid, brood bakken, en het maken van ijsblokken.

(lied)

Bobbie: De 'dobbelsteen van de liefde' is het pedagogisch basis-instrument dat wordt gebruikt voor het onderwijs. Het is een levensstijl die de kinderen mee naar huis nemen: 'als eerste liefhebben' en 'iedereen liefhebben' en die heeft verandering gebracht in de gezinnen waar huiselijk geweld, ten gevolge van armoede en overbevolking, een ernstig maatschappelijk probleem vormt. De dobbelsteen van Liefde wordt nu gebruikt in veel van de kleuterscholen in Tarawa en heeft zelfs een aantal van de andere eilanden bereikt!

Bobbie: De inwoners van Kiribati zijn mensen met een volhardend geloof die een opmerkelijke weerstand tonen tegenover de voortdurende verarming van de natuurlijke hulpbronnen en frequente natuurrampen. Al zijn ze niet met velen, we zagen dat degenen die de 'kunst van het liefhebben' en het 'Woord van Leven' beleven en verspreiden, vreugde en hoop blijven bieden, en medeverantwoordelijkheid voor degenen met wie ze in contact komen.

Iemand zei tegen ons: "De Focolarebeweging hier ontwikkelen betekent ook het opbouwen van de sociale omgeving van de mensen van Kiribati".

(muziek en applaus)

Cristina: Bedankt jullie allemaal van Kiribati, bedankt ook voor datgene wat jullie ons verteld en toegestuurd hebben.

13. SILVANA VERONESI – SILVANA: haar eerste ontmoeting met Chiara

Cristina: Chiara schreef verder in de brief die we aan het begin van het focolarejournaal gelezen hebben, van april 1944: "(...) ik geloof dat God mij liefheeft en, in naam van deze Liefde, vraag ik aan mijn leven en aan dat van wie mijn ideaal volgen, grote dingen." ²

² Vgl. C. LUBICH, *Brief aan Elena*, 16.04.1944, italiaanse versie in 'Città Nuova' 3 (2009), p. 10; vgl. C. LUBICH, *Detti Gen*, Rome 1977, p. 77.

Eén van de meisjes die ervoor gekozen heeft om met Chiara haar Ideaal te delen, de jongste, is Silvana Veronesi. Silvana is drie dagen geleden overleden. We herinneren haar door haar laatste interview te zien, waarin ze juist verteld over haar eerste bijeenkomst met Chiara.

(Tekst: Silvana Veronesi, een van de eerste vriendinnen van Chiara Lubich.)

Toen ik Chiara heb leren kennen was ik vijftien jaar oud. Mijn familie was in die tijd gevlucht vanwege de oorlog naar een dorp boven Trente en ik ging elke dag naar de stad naar school. Ik zat in de vijfde klas van het Prati Lyceum. Op een dag zeggen mijn klasgenoten tegen mij: "Luister Silvana, de godsdienstleraar heeft onze schriften gevraagd, waarin we gedurende het jaar samen gewerkt hebben, en we willen je vragen of jij - omdat je, als je naar huis gaat, toch langs Piazza Cappuccini komt waar hij woont - die schriften kunt brengen. En ik zei: ". Ja, ja, is goed"

Dus heb ik die dag de schriften meegenomen en ben ik naar Piazza Cappuccini gegaan. Ik bel aan en vraag naar Pater Casimiro. En ik geef hem de schriften. Hij bedankt me en stelt me onverwachts een vraag, waar ik nooit op gekomen zou zijn. Hij vraagt me: "Luister Silvana, hou je van Jezus?" En ik ben een beetje...:en zeg "maar ik ken hem niet." [...] "Maar zou je van hem willen houden?". "Als u me Hem laat kennen!", "Ik zal je aan een jongedame voorstellen die Hem aan jou zal laten kennen. Ze woont hier beneden. "

Binnen twee tellen legt hij de schriften weg en lopen we de trap van Piazza Cappuccini af. Hij belt aan op nummer 2 en Chiara zelf doet open - die jongedame die hij me wilde voorstellen - en hij zegt: "dit is een leerling van de school waar ik lesgeef en ik zou willen dat jullie haar iets vertellen over jezelf ..." [...]. Chiara kijkt me aan met een glimlach en zegt: "Silvanella, kom binnen." En we gaan naar binnen. Daarnaast was een deur naar een kamertje en we gaan zitten op een kleine bank. Dan zegt ze me: "Weet je Silvana, we hebben begrepen dat we maar één leven hebben en het is de moeite waard het goed te besteden, voor iets, dat niet voorbijgaat... En we hebben begrepen dat God de enige is die niet voorbijgaat en we hebben van God, het ideaal van ons leven gemaakt"

Gelijk toen Chiara deze zin zei, voelde ik dat het voor mij was. [...] En ook ik besloot op dat moment om God te kiezen als het ideaal van mijn leven. De enige die niet voorbijgaat [...].

We stonden op en ondertussen begon de avond al te vallen, dus toen de voordeur openging kon je al de sterren zien en Chiara zei: "kijk onze zielen zijn als de sterren wij zouden een sterrenbeeld willen vormen, waarbij elke ster mooier is omdat hij met de andere samen is." En ik ging naar buiten, en ik had het gevonden

Later herinnerde Chiara zich deze groet, dat ze de sterren had laten zien die sterrenbeelden vormen en ze zei dat ze daar, voor het eerst, bijna ontdekt had... dat evangelie dat samen geleefd wordt, deze gemeenschappelijke spiritualiteit, die zich een weg begon te banen, en waardoor we later door de Kerk erkend zijn. ³ (*applaus*)

Cristina: Bedankt Silvana, ook wij ervaren dat we deel uitmaken van dat sterrenbeeld.

14. Rep. Congo – " De oorlog is de dood. De vrede is liefde "

³ Da una intervista registrata in occasione della commemorazione del 4° anniversario di Chiara Lubich, "Chiara Lubich e le nuove generazioni", Castelgandolfo, 11 marzo 2012.

Cristina: Wie in de liefde gelooft kan werkelijk grote dingen doen. Er zijn weinig woorden voor nodig. Laten we kijken wat er gebeurt in de Republiek Congo.

Kind: *Wij willen vrede, wij willen vrede. Ik heet François en zit in de eerste klas. Bedankt allemaal.*

Spreker: " *De oorlog is de dood. De vrede is liefde* ". Het zijn de kinderen van Kinshasa in Congo, kinderen van een door de natuur gezegend land, maar al 30 jaar verwond door een oorlog, gevoed door internationale interesses, hebzucht en corruptie.

Ze zijn met meer dan 2000, begin november, op het grote veld van de school 'Petite Flamme' in Kinshasa. En zij hebben een nieuwe toekomst doen dromen voor hun land. De kinderen van het Focolare, met honderden vriendjes en vriendinnetjes van twintig andere scholen hebben "nee" gezegd tegen de oorlog en "ja" tegen de kunst van het liefhebben, die de vrede opbouwt. Naar hen luisterden burgerlijke, diplomatieke en kerkelijke autoriteiten, en de nationale televisie die het gebeuren heeft uitgezonden.

(stukje van het lied: om een betere wereld op te bouwen)

Ze zitten op de *Petite Flamme*, scholen die ontstaan zijn om een warme maaltijd en medische verzorging te geven aan de kinderen van de buitenwijken van Kinshasa, de hoofdstad van Congo.

In de loop der tijd zijn deze scholen ook in andere streken van het land ontstaan, waarbij het onderwijs ook voor middelbare scholieren werd geopend, en voor blinde en doofstomme kinderen. Verschillende NGO's en organisaties, waaronder de Stichting Nieuwe Gezinnen steunen hen.

Op het podium veel *dobbelstenen van de liefde*, die aan iedere school worden uitgereikt, teken van een gemeenschappelijke weg en inzet voor de vrede.

(lied en applaus)

15. CHIARA LUBICH: De gulden regel als de weg voor de opbouw van de broederschap en de vrede

Cristina: : "Nous voulons la paix!", wij willen vrede, riep François aan het begin. Een schreeuw die niet alleen de regeringen en instanties oproept, maar ieder van ons. Enkele maanden na de aanval op de Twin Towers in New York spreekt Chiara tot een groep tieners vanuit heel de wereld. Actuele woorden, ook vandaag, luister:

[...] De vrede. Maar is de vrede dan zo actueel?

Vast en zeker wel, en misschien meer dan ooit. En niet alleen vanwege de tientallen oorlogen die hier en daar op onze planeet aan de gang zijn, maar ook omdat de vrede momenteel op een andere, listiger manier bedreigd wordt.

[...] De situatie is dus serieus. Want als dat zo is, is het niet voldoende om zich met louter menselijke krachten tegen zo'n groot gevaar te verzetten. We moeten ook de krachten van het Goede met een hoofdletter inzetten.

En jullie weten allemaal wat dit Goede is: het is op de eerste plaats God en alles wat in Hem zijn oorsprong vindt: de wereld van de geest, van grote waarden, van echte liefde en gebed.

[...]De vrede is vandaag zo'n kostbaar goed, dat wij allemaal, volwassenen en jongeren, verantwoordelijken en eenvoudige burgers, ons moeten inzetten om die te behouden.[...] Om te weten hoe we ons moeten gedragen, moeten we natuurlijk goed de diepste oorzaken van de huidige dramatische situatie kennen.

Ook jullie weten dat in de wereld geen rechtvaardigheid heerst, dat er rijke en arme landen zijn, terwijl het plan van God met de mensheid is dat we allemaal broers zijn, in één enkele grote familie met één enkele Vader..

[...]Hoe kunnen we dus een grotere gelijkheid scheppen, hoe een zekere gemeenschap van goederen opwekken? Het is duidelijk dat de goederen zich niet bewegen als de harten niet in beweging worden gebracht. We moeten dus de liefde verspreiden, de wederzijdse liefde, die broederschap voortbrengt. We moeten de wereld met liefde overstromen, door bij onszelf te beginnen!

Dit moeten jullie jongens en meisjes ook doen.

Maar iemand die hier is zou me kunnen vragen: "Is de liefde, elkaar liefhebben te verenigen met de levensstijl die onze culturen ons hebben doorgegeven?"

Ja, dat is mogelijk: zoek in jullie heilige Geschriften en jullie zullen bijna overal de zogenaamde 'gulden regel' vinden. In het christendom is die zo gekend: "Doe voor de anderen wat je wilt dat de anderen voor jou doen" (vgl. *Lc.* 6,31). En zo zegt Israël: "Wat jij niet wilt dat jou geschiedt, doe dat ook een ander niet" (*Tb.* 4.15)..In de islam: "Niemand van jullie is een echte gelovige als die voor zijn broeder niet verlangt wat hij voor zichzelf verlangt" (*Hadith 13*, Al Bukhari). En in het hindoeïsme: "Doe de anderen niet aan wat oorzaak van lijden zou zijn als het jou werd aangedaan." (Mahabharata 5: 1517). Dit zijn allemaal zinnen die betekenen: respecteer en heb je naaste lief. Als jij moslim, en jij christen, en jij hindoe liefhebt, zullen jullie zeker tot de wederzijdse liefde komen. En dat onder allen. Op die manier komt een gebied van universele broederschap tot stand .

Dus liefhebben: dit is één van de grote geheimen van het moment.

Met een speciale liefde liefhebben. Zeker niet met die liefde die alleen uitgaat naar je eigen familie of vrienden, maar met een liefde voor iedereen, sympathiek of antipathiek, arm of rijk, groot of klein, voor mensen van je eigen vaderland of van een ander, voor vriend of vijand... Voor iedereen.

Als eerste liefhebben, door het initiatief te nemen zonder te wachten tot we bemind worden.

Niet alleen met woorden liefhebben, maar concreet, metterdaad. En elkaar wederzijds liefhebben.

[...]als jullie, als wij allemaal dat zullen doen, zal de universele broederschap zich uitbreiden, de solidariteit opbloeien, zullen de goederen beter verdeeld worden en de regenboog van de vrede zal over de wereld kunnen schitteren, over die wereld, die binnen enkele jaren in jullie handen zal zijn.

(*Applaus*).⁴

16. Afsluiting

Cristina: we groeten elkaar met deze uitdaging van Chiara. De afspraak voor het volgende focolarejournaal, dat vanuit Mumbai in India zal komen is voor zondag 7 februari. Niet meer 6 februari, zoals op het programma stond, maar zondag de zevende en ondertussen gaan we samen verder. En

⁴ Dall'intervento di Chiara Lubich, Supercongresso dei Ragazzi per l'Unità, Roma - 26 maggio 2002.

dan in het spaans: Een hele grote groet aan alle vrienden in Latijns Amerika en speciaal in Colombia.
En ook een Latijnsamerikaanse omhelzing voor iedereen.

(Applaus)